

Esmena a la Totalitat .

Ponència: Som República i Fem República

"Sense renunciar a cap via democràtica i pacífica per assolir la República Catalana, com a Estat independent"

Índex

1.Som República

1.1 Valors i principis d'ERC

1.1.a)Som l'esquerra del país.

1.1.b)Volem la nació sencera.

2. Una nova etapa

2.1. On som

2.1.a Oportunitats i reptes

2.1.b Factors adversos

2.1.c Les fortaleeses de l'independentisme

2.2. Ara, ser més forts

2.2.a Enfortir el país

2.2.b Enfortir l'independentisme d'esquerres

2.2.c Enfortir ERC

2.3 Som un sol poble

2.4 Viure junts els que som diferents

2.4.a Fer ciutadania

2.4.b Pertinença compartida

2.5 Un país socialment just

3.La Primavera Republicana

3.1 La República Catalana, un projecte de present i de futur

3.1.a La República com a instrument de transformació política dels reptes globals

3.1.b L'independentisme com a moviment catalitzador

3.1.c El canvi d'hegemonies de baix a dalt

3.1.d Una identitat–projecte basada en la inclusió social i l'autodeterminació

3.1.e La consolidació d'una majoria social: independència, equitat i democràcia

3.2 La Unió Europea, un projecte en construcció

3.2.a Motius per a l'euro–escepticisme

3.2.b Malgrat tot, més Europa

3.2.c Una proposta catalana per a Europa

3.3 Emprendre l'acció exterior

3.3.a. Vocació europea del projecte independentista.

3.3..b La veu catalana al món

1.1 Valors i principis d'ERC

En ser fundada Esquerra Republicana de Catalunya va esdevenir legatària d'una llarga herència de republicanisme, catalanisme, obrerisme de les classes populars i menestrals d'arreu del país. Avui 87 anys després continuem sent hereus i continuadors d'aquest valuós llegat que no ha deixat de créixer amb la lluita i la determinació de milers i milers de companyes, que indiferentment de les èpoques i les adversitats ho han donat tot per uns ideals, ahir, avui i sempre.

1.1.a) Som l'Esquerra del País

ERC reunim i representem les classes treballadores, menestrals i populars de la nació, que des de la radicalitat democràtica i la convicció en la justícia social vol aconseguir la llibertat individual i col·lectiva de la ciutadania.

Som una esquerra oberta, laica, inclusiva que no defuig el combat polític i ideològic contra cap injustícia, amb esperit modernitzador i mirada ampla que posa en el centre a les persones, evitant els dogmatismes i tenint el benestar, la justícia i la equitat com a brúixoles constants. I és per això que hem esdevingut un reflex de la societat on s'hi ha apropiat gent progressista de diferents extraccions, aportant moltes mirades complementàries, professionals lliberals, jubilades, empresaris, bombers, policies...etc

Entenent la democràcia com un fet global, com una cultura i una manera de fer que no és limitada a votar cada cop que se'ns hi reclama. Entenent la acció política com una eina de transformació social que acabi amb totes les opressions, ja siguin de gènere, socials, ideològiques o nacionals.

Fem política per modificar un ordre social que, per comptes de facilitar la cooperació, perpetua les desigualtats, l'acumulació de la riquesa en poques mans, la dominació i la imposició. Fem política perquè estem convençuts de la capacitat col·lectiva transformadora dels grups humans, exercida mitjançant l'acció política democràtica i adreçada al gaudi compartit dels beneficis del progrés. Fem política per contribuir al respecte per la diversitat i la pluralitat de les persones —i per les seves identitats i identifications— i per fer operatiu el nostre respecte pel medi natural i el compromís ecològic en la utilització dels seus recursos

1.1.B) Volem la Nació sencera

ERC treballa des de fa dècades a tots el PPCC, on companyes i companys dediquen a diari a treballar pels ideals que ens uneixen i la construcció d'un marc polític conjunt que recuperi les connexions entre tots els territoris germans, tant intencionadament sabotejades pels Estats Espanyol i Francès des de l'autodeterminació de cada un d'ells. És per això que sense oblidar els nostres anhels i reivindicacions, l'acció política del partit ha de ser la més efectiva a cadascuna de les realitats polítiques i socials on vol transformar, sense oblidar que l'alliberament nacional i social de cada mil·límetre de la nació, és una victòria per a totes i tots, i ens acosta a la federació sempre desitjada. I hauríem de parlar en els mateixos termes per l'Aran, on tot i tenir una presència orgànica i institucional no gaire important, haurem d'entomar com a organització el repte de treballar pels aranesos.

2. UNA NOVA ETAPA

2.1. On som

L'any 2017 ha mostrat l'extraordinària força del independentisme, fruit d'una llarga etapa de treball polític en diferents àmbits al si de la societat catalana, que ha culminat amb la celebració del referèndum de l'1 d'octubre i la declaració política d'independència al Parlament. Pocs moviments socials a l'Europa occidental tenen la capacitat de mobilització cívica, pacífica i democràtica, així com la capillaritat social i política, que ha sabut mostrar l'independentisme en els darrers anys. I amb una determinació i valentia contrastades. És aquesta extraordinària fortalesa la que ha aconseguit obrir, a Catalunya, l'esquerda més seriosa en el règim del 78 des que aquest es va establir a partir de la reforma del període franquista que finalitzà amb la segona restauració borbònica. L'embat ha estat molt més dur del que la majoria va preveure i es perfectament constatable, tanmateix, que el resultat de l'Octubre català, des de l'assetjament de les institucions catalanes, passant per la celebració del referèndum, per a l'aplicació de l'article 155 i la convocatòria, a la seva empara, de les eleccions del 21D, i arribant fins avui mateix, no s'ha traduït en el naixement efectiu de la República Catalana. Sense oblidar per un moment els aprenentatges col·lectius que han significat tots aquests esdeveniments i la obligació que tenim tots plegats d'analitzar-los detalladament. Per l'altre banda el preu que ha pagat l'Estat espanyol per aturar l'embranchida del independentisme català ha estat gran: l'ús de la violència — policial, judicial, institucional, mediàtica i també simbòlica — en lloc d'haver afavorit les vies de diàleg, l'ha deslegitimada a ulls d'una àmplia majoria de la ciutadania, l'ha afeblit en la seva posició en la política internacional, ha incidit encara més en la crisi i desprestigi de la democràcia espanyola, i evidentment ha desplaçant els seus eixos polítics cap a la ultradreta, l'ultranacionalisme i la catalanofòbia, que ha passat de tolerada a fomentada. Però tot i així, hem de ser conscients que aquest preu és insuficient doncs no l'ha obligat a seure a negociar, i això ens obliga, a banda a seguir perseverant i treballant, a replantejar la tàctica i la estratègia per poder donar aviat efectivitat a la nostra república.

2.1.a Oportunitats i reptes

Tot plegat ens obliga a emprendre una seriosa reflexió sobre aquells aspectes que ens cal reforçar si volem arribar en les millors condicions possibles al proper embat amb l'Estat. En podem identificar varis de fonamentals:

- 1) Redissenyar l'estratègia per aconseguir vèncer al bloqueig sistemàtic de l'Estat Espanyol en l'exercici de la autodeterminació, llevant les institucions del conflicte jurisdiccional i centrar-les en el conflicte jurídic com a denúncia i defensa del assetjament judicial; I traspassant l'acció reivindicativa i de desobediència conjunturalment als carrers. Ampliant la nostra pròpia percepció com la responsabilitat de liderar un moviment ampli d'alliberament nacional i social i no només com un partit, sensu estricte.
- 2) les nostres institucions prendran un paper de defensa pròpia i de la població davant de l'espiral autoritària i repressiva de l'Estat versus Catalunya i alhora fer-les servir per a aplicar polítiques de tall republicà per impulsar els tres grans eixos de transformació que desitgem: el civil, els social i el democràtic.

3) Seguir ampliant la majoria social des de la fermesa de les nostres conviccions i accions ,sense confondre-la mecànicament amb la majoria parlamentària ; cercar les complicitats amb aquells sectors de la població que, tot i favorables al dret a la autodeterminació , no s'han sentit interpel·lats per l'estratègia de les forces partidàries de la República Catalana.

4) Enfortir la nostra presència i influència en tots aquells espais i àmbit de lluita i transformació social claus per aconseguir l'efectivitat de la República Catalana, (plataformes veïnals , sindicats nacionals, universitats, col·legis professionals, etc.);

5) De la creació d'un cordó sanitari als violents i als partits i opcions polítiques que els hi donen suport, expulsant-los de les institucions sempre que sigui possible i aïllant-los socialment per tal que mai assoleixin el seu objectiu de dinamitar la cohesió social.

6) Entendre que l'assoliment de la independència estarà lligat a la nostra forma de relacionar-nos amb la resta d'actors internacionals, decisius com ja hem comprovat. Totes les nostres accions tenen i tindran un ressò i efecte a tercers països .

— La construcció de la República Catalana no és només una qüestió essencialment formal i legal. Des d'aquest punt de vista, cal anar més enllà de formulacions com «full de ruta» i d'altres de similars que simplifiquen en excés la dinàmica social, reduint-la al seguiment mecànic d'unes passes prefigurades fins a assolir l'objectiu desitjat en una data prefixada del calendari: un Estat legítim i reconegut internacionalment. Ara ja tenim la experiència que el forçament d'accions polítiques sense haver consolidat una unitat d'acció entre tot el moviment independentista , alhora que la lluita política per l'hegemonia del moviment , sent del tot indiferent que nosaltres sempre hàgim posat el país per davant del partit, han estat contraproductius per al resultat de la nostra lluita.

-Assumir , analitzar i entendre que l'assoliment del poder polític, de la capacitat de fer realitat la pròpia voluntat, és complexa i està absolutament lligat a la capacitat de treball, sacrifici i valentia de la nostra gent. Crear la República catalana, sigui quina sigui l'actitud de l'Estat espanyol al respecte, no és una decisió legislativa ordinària, sinó la decisió política més important que pot prendre un país. Especialment quan l'ha de prendre de forma cívica, pacífica i democràtica.

— Cal recobrar sinergies i complicitats amb aquells sectors que, favorables als principis democràtics i a l'exercici real de la autodeterminació . Ara, quan la reacció repressiva de l'Estat espanyol ha imposat la necessitat d'una resposta àmplia més enllà dels rengles estrictes de l'independentisme, la vitalitat i capacitat de col·laboració de les forces democràtiques del nostre país està demostrant de nou les seves grans possibilitats

—El procés cap a la República Catalana està determinat per l'acció dels diferents actors socials, econòmics, polítics i institucionals. Per tant s'ha de poder bastir grans consensos sempre que sigui possible i no impliqui la renúncia a cap eina per assolir els nostres objectius, això sí, sabent jugar amb els tempos i sabent quan frenar i accelerar l'acció política per tal de ser més efectiva.

-Tot plegat fa que els actes unilaterals per part del moviment independentista sigui només una petita part d'una dinàmica molt més complexa però indispensables per a mantenir la lluita. Per a que els canvis profunds es portin a terme, els actors que els promouen necessàriament han de començar a actuar sense esperar a que aquells que no desitgen els canvis s'hi avinguin, . Sense oblidar de deixar , com sempre, una porta clarament oberta a la interlocució amb l'altra

part o amb actors propers a ella. I és igualment necessari cercar el suport de tercers actors que puguin desbloquejar les situacions d'impàs i contenir els excessos de l'Estat espanyol.

— En el cas català, la conquesta de la autodeterminació, imprescindible per a la independència, arribarà, per la combinació de la mobilització ferma i constant d'una majoria de la nostra societat, de l'acció de defensa i denuncia de la involució autoritària del nostre adversari, de la batalla internacional per les idees per a l'aïllament i el desprestigi de l'Estat espanyol en l'escena internacional. Aquesta estratègia que cerca la fatiga i desgast del règim del 78 ha de saber-se administrar per tal tant de preservar el nostre moviment i la nostra gent com per a facilitar una oportunitat a les forces democràtiques d'arreu de l'Estat espanyol crítiques amb l'establishment espanyol i els actors europeus més sensibles a la defensa de la democràcia i els drets humans. En la mesura en que aquests dos elements comptin amb més iniciativa política i marge de maniobra, la causa de la República Catalana es trobarà en millors condicions per ser una realitat. Sense oblidar que l'assoliment de la república catalana efectiva significa la fi d'aquest règim i la transcendència que té aquest fet.

- Construir República significa tenir en compte les dones. Els països més avançats són els que tenen els indicadors de participació de les dones en l'àmbit públic i privat més alts. Les condicions actuals de desigualtat entre homes i dones provoquen una gran pèrdua de talent, invisibilització i menysteniment de l'activitat (laboral, de cures, cultural, intel·lectuals, etc..) i fa que moltes dones visquin en inferioritat de condicions. Tanmateix observem que després dels darrers esdeveniments polítics en el nostre país i l'impuls de les noves generacions al feminisme determina la tendència de que moltes dones s'incorporin a la política i/o considerin la política com un instrument de transformació de les seves vides i de reconeixement dels seus drets. La República catalana ha de ser un referent per a totes les dones i considerar-la com l'eina que té com a objectiu el canvi amb polítiques feministes estructurals.

— I, finalment, cal establir sinèrgies amb aquelles forces polítiques, socials i sindicals que al País Valencià, a les Illes Balears i a la Catalunya Nord, que coincideixin amb els nostres principis democràtics i que permeti ampliar la base sobiranista, també, en aquests territoris. Així com a L'Aran, on continuarem donant suport a les organitzacions, entitats i partits tant independentistes com sobiranistes per impulsar els tres eixos més importants d'actuació, defensa dels drets civils i del dret d'autodeterminació, incidint que fins al dia d'avui la única garantia d'aquest dret per al poble aranès és que la República finalment sigui efectiva; els moviments socials i populars que aposten per la transformació social i econòmica, i posarem un especial esforç en garantir la nostra representació al territori.

2.1.b Factors adversos

Cal, en conseqüència, que les persones i forces partidàries de la República Catalana tinguem en compte una sèrie de factors adversos que, a hores d'ara, dificulten el nostre avenç a curt termini:

1) El bloqueig antidemocràtic de l'Estat Espanyol ja no solament a l'exercici del dret a la autodeterminació, sinó també a l'exercici dels drets polítics i civils dels catalans i a la implementació de polítiques públiques de transformació social i econòmica. Inclouent l'ús de formal i informal de la violència, la repressió i l'assetjament polític i judicial.

2) Aquesta posició hostil i antidemocràtica és compartida per altres actors —una part important dels mitjans de comunicació presents a Catalunya —especialment els més tradicionals— són fortament partidaris del manteniment del règim del 78 i de la seva correlació de poders polítics

i econòmics i, per tant, s'expressen com a fortament contraris a la independència i, en conseqüència, aposten per la desinformació i la tergiversació sobre la naturalesa i els objectius del republicanisme i l'independentisme;

3) els grans poders econòmics catalans i espanyols més vinculats al BOE s'oposen de forma frontal a una República que representa una greu amenaça pels seus privilegis. Es tracta d'un seguit de qüestions que no poden obviar-se quan ens enfrontem a un Estat com l'espanyol, que malgrat les caricatures que se'n fan de vegades és un Estat poderós, relativament respectat internacionalment, que a nivell diplomàtic és una potència mitjana amb aliances estables amb grans potències, i que disposa d'una estructura política i diplomàtica present arreu del món per a defensar els seus interessos.

4) El creixement de l'extrema-dreta i l'ultranacionalisme espanyol que atíats tant pels actors formals i informals del poder fosc i les clavegueres de l'estat amenacen la cohesió social i volen fracturar la nostra societat a qualsevol preu .

5) La mala avaluació del resultat de l'Octubre català ha provocat la desunió del moviment independentista que provoca i pot provocar la desmobilització de la nostra gent i l'apropament de nous republicans , sent la nostra arma principal per continuar en procés de transformació.

6) La manca de possibilitat de poder substantiar i publicitar una majoria ,curta però suficient i ja existent , a favor de la independència , tant de forma interna com internacional.

7) la manca de aliances internacionals constants i efectives que donin suport a la nostra causa.

2.1.c Les fortaleeses de l'independentisme

I tanmateix, les fortaleeses de l'independentisme no són menyspreables:

1) La seva determinació i constància amb el temps que l'ha permès créixer fins a ser hegemònic i central .

2)El seu arrelament entre el jovent , és un moviment amb futur però amb vocació d'esdevenir passat;

3)Una accentuada transversalitat i naturalesa inclusiva ;

4) una presència important en la societat civil i en l'associacionisme, des de sindicats fins a entitats culturals, plataformes cíviques o organitzacions patronals;

5) té una capacitat de mobilització pacífica i massiva que pràcticament no iguala cap altre moviment social europeu;

6) arrel de l'1 d'octubre, ha aconseguit definitivament donar-se a conèixer arreu del món, despertant certa simpatia entre actors no necessàriament favorables a la independència, però sí molt crítics amb la involució autoritària de l'Estat espanyol.

7) No hi ha cap alternativa que no passi per la inacceptable rendició.

És a partir de tot aquest seguit de fortaleeses que cal construir un nou relat que doni sentit a l'estratègia de construcció de la República Catalana.

No podem caure en l'error de mirar de reproduir mecànicament el full de ruta anterior sense tenir en compte les circumstàncies presents i l'actual correlació de forces. És necessari, per contra, bastir una nova estratègia, realista, valenta i eficaç, que ajudi avançar en el seu conjunt els partidaris de la República Catalana.

2.2. Ara, ser més forts

Queda clar, doncs, que en aquesta nova etapa caldrà que tinguem com a prioritat l'enfortiment. Concretament, l'enfortiment

simultani del país, de l'independentisme d'esquerres, i del nostre partit.

2.2.a Enfortir el país

Enfortir el país, a curt termini, significa actuar sobre cinc aspectes principals:

-Prioritzar l'ús de les institucions per a defensa i protegir els drets civils, polítics de totes i tots els catalans , així com per protegir el país en tota la seva dimensió: cultural, políticament, socialment

— Protegir i enfortir els espais d'acció política dels que, en diferents nivells, gaudeix el nostre país avui en dia. A Catalunya, tot el mal fet per l'aplicació de l'article 155 i per la involució legislativa i doctrinal de les institucions de l'Estat, ha de ser desfet per un govern efectiu d'orientació republicana, disposat a protegir i enfortir cadascuna de les eines que han permès cohesionar el nostre país, des de la televisió pública fins l'escola catalana. A la resta dels Països Catalans, cal fer front comú amb totes aquelles forces disposades a defensar l'autogovern davant l'onada recentralitzadora.

— Protegir i enfortir la unitat civil a cadascun dels territoris de la nació. En particular, en el cas de Catalunya, conjurar l'amenaça, molt llunyana però no impossible, de que la societat pugui patir un trencament en la seva unitat civil; un objectiu estratègic per a l'espanyolisme i l'extrema dreta, que porten anys intentar fracturar el nostre país per raó de llengua, origen o religió. Cal seguir treballant per un patriotisme cívica, laic i inclusiu, en perpètua revisió i que sàpiga conjuminar la cohesió social amb la celebració de la diversitat.

- Enfortir i ampliar el moviment independentista als carrers i a tots els espais socials i civils.

- Continuar amb la necessària i decisiva internacionalització del conflicte català.

— Fer servir els limitats espais d'acció política de que disposa el nostre poble per a combatre, fins on sigui possible, totes les forces que amenacen amb convertir el nostre país en una societat empresonada , allunyada de la igualtat d'oportunitats i la meritocràcia: l'oligopolisme propi del règim del 78; la xenofòbia; el masclisme en totes les seves vessants; i la precarietat laboral i vital introduïda pel neoliberalisme.

— Promoure la transformació de l'economia catalana per fer-la més forta i autosuficient així com justa i conscienciada socialment , allunyar-la de la teranyina del règim del 78. Cal facilitar que cada cop més catalans tinguin els seus estalvis i contractin els seus serveis bàsics amb empreses amb consciència social i que no depenguin dels favors del BOE. I cal ajudar el teixit empresarial del nostre país a internacionalitzar-se i ser, així, com més va menys vulnerables a les amenaces de boicot per motius polítics per part de les forces reaccionàries del règim.

— Acompanyar la cultura catalana en la seva adaptació cap a les realitats del nostre temps, en que el lloc que fa dècades ocupaven mitjans com la TV està sent com més va més ocupat per Internet. Cal que les administracions públiques del nostre país assegurin que la cultura catalana podrà aprofitar al màxim les oportunitats de les noves autopistes de la comunicació.

2.2.b Enfortir l'independentisme d'esquerres

L'enfortiment de l'independentisme d'esquerres ha de tenir lloc, d'altra banda, en quatre fronts: a nivell de Catalunya, de la resta dels Països Catalans, de l'Estat espanyol, i de la resta d'Europa i el món.

A nivell de Catalunya, cal conjuminar tres tasques simultànies: eixamplar la base social de l'independentisme, enfortir els moviments socials progressistes, i solidificar els lligams entre ambdós espais. En aquest sentit, l'independentisme d'esquerres enfronta una amenaça que ha de saber convertir en un punt de fortalesa: la repressió venjativa desfermada per l'Estat espanyol, així com la suspensió de l'autogovern via article 155 de la Constitució espanyola, està recordant constantment a totes les persones demòcrates d'aquest país, independentistes o no, que allò que els uneix és molt més que el que els separa. El record de la brutalitat policial de l'1 d'octubre; l'empresonament de mig govern de la Generalitat i de dos destacats activistes com els Jordis; o les amenaces constants a l'escola catalana i a la Televisió de Catalunya estan generant un sentiment d'indignació que s'estén molt més enllà de les parets de l'independentisme.

Aquesta indignació està portant a l'articulació d'un ampli front comú en defensa de la democràcia i les llibertats; un front que ha de plantar cara a una involució autoritària que amenaça totes les persones i moviments crítics amb el règim del 78. Aquest és un terreny on l'independentisme i els moviments socials progressistes poden plantar cara a un adversari comú i reforçar els vincles que els uneixen.

A nivell de la resta dels Països Catalans, el nostre partit ha de continuar amb la línia ja iniciada fa anys: d'una banda, participar de la construcció de confluències amb forces sobiranistes i d'esquerres, enfrontades tant al centralisme com al conservadorisme propis del règim del 78; d'altra banda, exercir un cert paper d'avantguarda en aquests espais amplis, mantenint viu el projecte d'uns Països Catalans lliurement federats i, alhora, apostant per l'accés de cada territori a la seva sobirania com a única via real de superació del règim. El camí cap el dret a decidir a cadascun dels territoris de la nació no pot quedar supeditat als ritmes dels altres, i alhora no pot deixar de tenir-hi un ull posat. Dins aquests espais amplis de confluència, Esquerra Republicana ha de ser també una veu crítica davant els excessos de conformisme, davant els intents de convertir les esquerres nacionals emergents en simples actualitzacions de les sucursals del Partit Socialista de tota la vida.

Pel que fa a l'Estat espanyol, l'independentisme d'esquerres no pot resignar-se a la identificació automàtica entre els pobles de l'Estat espanyol i el règim del 78.

L'independentisme d'esquerres ha de saber establir canals de comunicació i, quan sigui possible, aliances amb totes les forces republicanes i d'esquerres de l'Estat, ja es tracti de forces que operin a nivell de l'estat com a nivell de les nacions sense Estat oprimides pel règim. En la mesura que aquests actors siguin més forts, el consens a l'entorn del règim, i per tant de la via repressiva contra les aspiracions nacionals catalanes, serà menor.

Pel que fa al front internacional, la lluita antirepressiva ocupa de nou un paper central. D'una banda, perquè la principal esperança per a assolir la llibertat completa de totes les persones

represaliades es troba en la justícia europea i, en particular, en el Tribunal Europeu de Drets Humans. I en segon lloc, perquè la reacció desproporcionada i venjativa del règim del 78 contra l'1 d'octubre ha despertat, arreu d'Europa, una certa corrent de simpatia que, si bé encara no és majoritària, és prou forta com per a que sobre ella es pugui construir una base de suport a una solució dialogada al conflicte polític català. Una base de suport que no necessàriament ha de ser favorable a la independència, sinó simplement a la democràcia i al diàleg. La construcció d'aquesta base de suport internacional és un dels aspectes més importants a treballar durant aquesta nova etapa; i també serà un dels que demanarà més esforç, més temps i, per tant, més paciència. Particularment important serà rebutjar la caricatura que el règim del 78 vol fer de l'independentisme com a moviment nacionalista i euroescèptic: cal fer èmfasi en el caràcter republicà, progressista, cívic i europeista de l'independentisme català.

2.2.c Enfortir ERC

Finalment, juntament amb l'enfortiment del país i de l'independentisme d'esquerres, hem de treballar per l'enfortiment d'Esquerra Republicana. Avui escapçada i assetjada judicialment, necessita reforçar-se per a seguir sent la eina política més important dins del moviment independentista. Quan ERC pateix, el procés per a la independència s'alenteix. Que ERC sigui forta és una garantia d'avenç.

L'independentisme és un moviment plural, a on la posició d'ERC és central, i ha estat el pont dins del moviment que ha servit per relligar-lo, equalitzant les diferències entre els diferents extrems i cercant les solucions per a fer possibles els diferents objectius que s'han anat esdevenint.

Ara bé hem d'adequar el partit les noves realitats repressives i autoritàries que avui condicionen l'acció política i repensar la organització més enllà de la visió confortable de partit polític "sensu estricte".

Aquests dos objectius han de ser prioritaris, el primer per defensar i protegir tant la organització com els seus membres i fer-la més eficaç, i la segona per poder arribar més i millor a totes les realitats i reptes que tenim davant, des de l'alliberament nacional, passant per l'impuls de la transformació social i econòmica, i arribant fins a la defensa del país, la seva gent i les seves institucions.

Així com impulsar la horitzontalitat, la participació interna i reforçar la idea d'organització col·lectiva on han de poder conviure i debatre diferents matisos dins dels mateixos ideals. El mateix que volem impulsar entre la ciutadania i les institucions ho hem d'impulsar entre la militància i la representació orgànica del partit. I repensar aquesta militància donant-li molt més valor afegit, en transcendència i influència en tot el procés polític i social així com delimitar un escenari que faciliti el desenvolupament de conceptes tant necessaris com la militància sostenible.

Esquerra Republicana és el nexa d'unió principal entre l'independentisme i les esquerres, i el partit més ben posicionat pel que fa a aconseguir incorporar més sectors socials al projecte per la República Catalana. Per tant és indispensable que ERC segueixi creixent en boques i mans per arribar a tot arreu de la societat que mantingui la seva tendència a l'alça a totes les conteses electorals, fins a completar la seva transformació en el partit hegemònic a Catalunya, i en una força imprescindible al País Valencià, a les Illes Balears i a la Catalunya Nord; i que esdevingui

Ens marquem com a objectiu ser el partit de referència principal tant de l'independentisme com dels moviments socials progressistes, no només a les zones on ja és fort sinó en especial en aquells territoris on encara és minoritari.

2.3 Som un sol poble

La vocació integradora i la defensa de la cohesió social forma part de l'ADN històric del catalanisme popular, prou ben sintetitzat en aquell vell lema de Som un sol poble. En els anys més durs de la dictadura i durant l'etapa de la transició post-franquista es van teixir amplis consensos a Catalunya que van deixar sense cap marge d'actuació una hipotètica alternativa lerrouxista. Les polítiques de normalització lingüística i, sobretot, el suport social amb el qual ha comptat sempre el model d'escola catalana són una bona mostra de tot plegat. Més enllà de les mancances que pugui haver tingut i de la necessitat d'aprofundir-lo, modernitzar-lo i fer-lo més eficaç, aquest model, en el qual l'aprenentatge i l'ús social de la llengua ocupen un lloc central, forma part d'un patrimoni col·lectiu de cultura cívica i democràtica que ens cal preservar amb vista al futur.

En els darrers anys, i no només a causa del desenvolupament del 'procés' sinó també, en part, pel sorgiment una mica anterior de noves forces d'obediència espanyolista que no van participar en els grans consensos de país generats al voltant de les institucions de Govern de Catalunya, tot plegat amenaça de posar-se en risc. L'Estat, i amb ell bona part de la classe política espanyola i els mitjans de comunicació que li són afins, ha situat la llengua, l'escola catalana i els nostres mitjans de comunicació públics a la diana.

Incapaç de reformar-se internament, fracassada la via de la reforma estatutària i deslegitimada a causa de l'ús de la violència contra el referèndum de l'1 d'Octubre, ha optat per assajar una estratègia que mai no havia gosat posar en pràctica anteriorment, almenys de manera oberta i declarada: l'esquinçament de la societat catalana per, un cop fracturada, sotmetre-la amb més facilitat.

Aquest propòsit sorgeix d'una simplificació molt grollera de la sociologia del país, que vol dividir en dos blocs irreconciliables, homogenis i sense capacitat ni de comunicació ni de diàleg entre si. Catalunya, però, com sabem prou bé, els republicans va molt més enllà d'aquest retrat en blanc i negre i, si és alguna cosa, si de cas, és un mosaic de posicions diverses, matisades i plurals, molt lluny de l'ulsterització que prediquen els sectors més reaccionaris alineats amb l'Estat.

Ara bé no podem obviar que el model d'integració català no ha funcionat tant bé si quasi un 30% de la població dona suport als partits que intenten portar a terme aquesta estratègia de trencament social, per tant s'haurà de repensar de nou com poder neutralitzar aquesta amenaça, alhora que hem de construir un cordó sanitari de tots els demòcrates per aïllar a aquells que volen atiar la violència i acabar amb la convivència al nostre país expulsar-los de totes les institucions possibles i provocar el seu aïllament a les places i els carrers. Per altres experiències sabem que l'arraconament dels violents i de la ultradreta en debiliten la seva força i tallen la seva expansió, evidentment facilitada pels impulsos del 155 i les diferents clavegueres de l'Estat.

2.4 Viure junts els que som diferents

Catalunya ha viscut la major transformació demogràfica d'Europa al segle XXI passant de 6,3 a 7,5 milions d'habitants en només 12 anys. És la tercera vegada que ens passa en els darrers 100 anys, però aquesta vegada la diversitat ve de tot el món, acollim nous catalans amb origen a 183 estats diferents i que parlen més de 300 llengües. Aquest no és un canvi conjuntural, ha vingut per quedar-se. Avui som un país més obert, amb més intercanvis, amb més habilitat per relacionar-nos amb el món. Aquests canvis requereixen també un esforç d'acomodació mútua que no sempre és fàcil. Hem de construir un nou nosaltres, inclusiu, on exercir la ciutadania, la corresponsabilitat, la solidaritat entre les persones que comparteixen una mateixa societat, que es saben i reconeixen membres d'un sol poble. Divers, certament. Però amb voluntat de ser un sol poble. Construir aquest nou sentit de pertinença, compartit per tothom, és una necessitat imprescindible per al benestar, la cohesió i l'equitat. Hem entrat en una nova fase. La immigració no ha estat un fenomen passatger, sinó estructural: el 80% dels estrangers que viuen a Catalunya ho fan des de fa més de 5 anys, el 50% més de 10 anys. A les properes municipals prop de 700.000 persones amb una experiència personal d'immigració tindran dret a vot i de les 700.000 que encara no podran votar, s'estima que prop del 80% ho podrà fer a les següents municipals.

Els reptes inicials del fet migratori (irregularitat, acollida, reagrupació familiar...) continuen sent importants, però apareix una nova agenda que cal abordar amb urgència, mitjans i decisió: Com ens ho fem per viure junts els que som diferents? Com eradicar la desigualtat per raó d'origen? Quins elements hem de compartir totes les persones que vivim juntes, què constitueix la nostra cultura pública comuna? Quins elements constitueixen, en canvi, part del dret a la diferència? Com eradicar l'odi i la discriminació? Com prevenir els extremismes violents? Com ajudar a construir identitats que mantinguin una relació positiva amb les referències culturals del país d'origen i les del país d'acollida? Com construir un sentit de pertinença, de compromís amb la Catalunya diversa que arribi a tothom? I una pregunta central que determinarà l'èxit o el fracàs del nostre procés migratori: com evitar que la desigualtat es transmeti d'una generació a la següent i, evitar així, també que les diferències s'identifiquin amb desigualtats.

2.4.a Fer ciutadania

Esquerra Republicana pot i ha de liderar les respostes d'aquesta nova agenda política. És més, Catalunya pot fer una proposta de país de gran utilitat per al món i, per això també, Catalunya ha de ser independent i tenir veu al món. La resposta és fer ciutadania, fer República. Fer que les persones que vivim juntes siguem tota la ciutadania, persones que tenim els mateixos drets i deures, i que estem compromeses amb el bé comú.

Tenim l'oportunitat d'aprendre dels altres països que han tingut abans transformacions similars. Podem aprendre que l'assimilacionisme ha perseguit un objectiu injust i contraproduent: demanar a la gent que deixi de ser qui és, desconfiar de la diferència, ha complicat absurdament la construcció de relacions positives entre identitats individuals i col·lectives.

Podem aprendre que determinades pràctiques del multiculturalisme han limitat la participació en l'espai comú, i a les oportunitats, d'àmplies capes de la nova ciutadania i de la seva descendència. Sota un suposat respecte a la diversitat, hi havia indiferència i una baixa voluntat d'inclusió, facilitant la reproducció de les desigualtats entre generacions. Segurament,

la fórmula de cohesió i diversitat a parts iguals, aplicada de forma intuïtiva per molts actors de la societat catalana, assenyalava un camí raonable. Promoure una cultura pública comuna (com es va acordar al Pacte Nacional per a la Immigració de 2008) basada en els principis democràtics i la cultura i la llengua catalanes i, al mateix temps, respectar i valorar la identitat cultural i lingüística de cadascú. Dit d'una altra manera, no demanar a ningú que deixi de ser qui és, convidar a tothom que sigui també català o catalana.

L'interculturalisme ha de ser la via cap a una pertinença compartida. La diversitat cultural i lingüística no és, òbviament, un dret que s'expressi individualment sinó de forma col·lectiva. Ja estem veient, i anirà a més, l'aparició de noves demandes d'expressions col·lectives (acceptables o no segons si són compatibles o no amb la cultura pública comuna) que cal reconèixer i fer compatibles amb la construcció d'una pertinença compartida.

2.4.b Pertinença compartida

Des d'un present amb massa segregació, desconeixement mutu, fins i tot desconfiança mútua, desigualtat lligada a raons d'origen, dolor causat per la discriminació i el racisme, la separació familiar, el risc d'aparició d'extremismes violents de tot signe, volem construir la pertinença compartida, una catalanitat assumida per totes aquelles persones

que, a més, també definim la nostra identitat amb altres referències de tota mena. I això només es pot fer amb un ferm compromís de les polítiques públiques 1) per a la inclusió; 2) per a la interacció; i 3) per a reconèixer i valorar la diversitat de la nostra societat.

— Inclusió perquè volem tothom dins i ningú fora de la nostra societat. Remoure els obstacles a causa de l'origen, llengua o cultura és un objectiu de les polítiques per a la inclusió junt amb les altres causes de desigualtat. La situació jurídica, per exemple, és una enorme barrera que situa en l'exclusió a milers de persones. Ser dona i estrangera reclou en determinats nínxols laborals que cal dignificar. Si la desigualtat de la primera generació es transmet a la seva descendència o no, serà el que determinarà l'èxit o el fracàs del nostre procés migratori. I, malgrat l'enorme tasca que el govern catalanista i d'esquerres va fer en educació, val a dir que els resultats escolars continuen reflectint uns nivells de desigualtat en funció de l'origen de les famílies que és del tot inacceptable. Les solucions, però, són possibles, és urgent posar-s'hi.

— Interacció, per a ser un sol poble amb equitat, cal que tothom sigui capaç de participar en tots els espais públics. A les escoles del barri ens hi hem de trobar les famílies del barri de tots els orígens. L'educació en el lleure ha de ser un espai de convivència, no de segregació segons el nivell econòmic. Al consistori, al Parlament, a la plantilla de la policia local, o dels mossos d'esquadra, a les feines qualificades, a les comissions de festes, a les celebracions, a les associacions, als sindicats o al nostre Partit, ens hi hem de trobar persones de tots els orígens. I mentre no ens hi trobem tindrem feina per davant. O ens hi posem ara, o després serà massa tard. Per això hem d'invertir més en l'accés al coneixement de la llengua catalana i al seu ús.

— Reconeixement, respectar i valorar la diversitat, combatre totes les ideologies de l'odi, ha de ser part de la cultura pública comuna. Com més capaç sigui la nostra societat de reconèixer les aportacions de la seva ciutadania, més ciutadans s'hi identificaran i se'n sentiran membres. Cal prevenir l'odi i crear les condicions per a que tothom es pugui desenvolupar en la nostra societat establint-hi una relació positiva. Però també cal combatre'l quan apareix: cal legislar i actuar al respecte de forma decidida.

Inclusió, interacció i diversitat són les condicions necessàries per a que hi hagi pertinença, per a que el conjunt de la ciutadania faci seva la República catalana. Aquest ha de ser el nostre objectiu, que totes les persones que vivim junts ho fem com a ciutadans i ciutadanes: persones iguals en drets i en deures i compromeses amb la societat en la que viuen.

2.5 Un país socialment just

Un dels eixos fundacionals del partit és la justícia social i des de 1931 que l'hem defensat i n'hem fet polítiques públiques des de les institucions. El moviment republicà és en essència la lluita per una societat més justa. Però avui en dia, encara enmig d'una crisi econòmica d'abast integral que ha castigat durament les classes populars i mitjanes, esdevenen aquestes polítiques les més necessàries.

Les diferències entre l'acumulació de riquesa de les elits de casa nostra contrasta amb la manca de recursos i d'eines per cobrir les necessitats més bàsiques d'amples capes de la població, i en els darrers deu anys aquesta bretxa no ha fet més que créixer. Aquestes desigualtats han fet majoritàries les demandes per una veritable transformació social i econòmica de la nostra societat que garanteixi la DIGNITAT en la vida de les persones, del seu naixement fins a la seva mort. I així ho entès ERC, fent pivotar l'eix social sobre el moviment independentista, i primer fent de fre als anhels lliberals de CIU i després en la darrera legislatura implementant polítiques socials fermes i potents com per exemple la Renda Garantida.

La prioritització de les polítiques públiques que promoguin la justícia social, la redistribució de la riquesa, l'assegurament de les necessitats bàsiques universals com la Sanitat, l'educació l'habitatge, l'enfortiment d'un sistema públic de benestar social, són i han de seguir sent la nostra brúixola diària a l'hora de fer política. I això respon a quatre consideracions, una de principis i tres altres, de caire estratègic.

En primer lloc, com a valor fundacional d'un partit d'esquerra no dogmàtica que aplega des de socialdemòcrates fins al tebi centreesquerra, considerem totes i tots que les persones no són lliures si són dominades per poders que no estan en posició de controlar, per tant cal regular i limitar aquests poders per equilibrar amb justícia la societat, garantint la cohesió social la dignitat i la llibertat de la seva ciutadania. És des d'aquesta llibertat que les persones poden bastir un projecte de vida propi, i poden estar raonablement segurs que el seu lloc a la societat dependrà del seu mèrit, i no del seu gènere, la seva pell o el seu origen geogràfic o de classe.

En segon lloc, i com a primer objectiu estratègic, la defensa i implementació d'aquestes polítiques pot apaivagar una mica aquestes desigualtats, i sobretot, com a hem apuntat abans, ajudar a preservar la cohesió social i la integració en igualtat d'oportunitats tant la nova ciutadania com la que malauradament avui, al dit primer món, viu en l'exclusió per la pobresa.

La tercera consideració que hem de tenir en compte és que el lideratge polític en la promoció i implementació de les polítiques socials pot ser una oportunitat d'acostament i col·laboració entre totes les organitzacions i forces polítiques de l'independentisme d'esquerra, i una bona porta d'entrada per eixamplar la base del independentisme dins dels sectors de població més clarament progressistes però també de significació anacional.

Per aquest darrer apunt serà obvi la constatació que la limitació del marc autonòmic, l'obstrucció constant i sistemàtica de les forces del 155 (partits polítics, el braç bancari, el braç judicial...) i l'afogament i espoli del finançament públic de les institucions catalanes

impedeixen tota transformació real i social en aquesta direcció i que per tant la única forma plausible i lògica de poder impulsar aquests canvis tant necessaris és i serà la efectivitat de la República Catalana.

3.La Primavera Republicana

3.1 La República Catalana, un projecte de present i de futur

Abans de formular la nostra proposta d'una República catalana efectiva, hem de ampliar la mirada més enllà del moment conjuntural actual i de la repressió que vivim, i fixar-nos en els esdeveniments globals que tant ens condicionen i que no podem obviar de les nostres reflexions. Anar en la mateixa línia que els grans moviments de transformació d'arreu del món serà clau per assolir l'èxit en la nostra empresa.

Seria un exercici parcial i autocomplaent sinó acceptem que les realitats on vivim i on treballem són complexes i en evolució constant, i per tant no es poden copsar amb simplificacions i/o reduccions com tant s'estila en la nova comunicació política. El rigor en l'anàlisi de la realitat és el primer deure que ens hem d'auto-imposar i transmetre la complexitat sense caure en l'autocomplaença

3.1.a La República com a instrument de transformació política dels reptes globals

L'assoliment d'una república catalana efectiva en l'era de la globalització ha estat i es un dels camps de treball més complexos davant el qual és troba l'independentisme d'esquerres en els darrers vint anys.

La transformació tecnològica sense anar acompanyada d'una transformació econòmica i social fa que als perills globals que ja coneixíem (guerres, epidèmies, fam, pobresa) s'hagin vist potenciat, (increment de la bretxa entre riquesa i pobresa) i se n'hagin afegits de nous on el capitalisme neoliberal i autoritari intenta dominar l'era de la informació i el coneixement, procurant influir els marcs polítics i jurídics en pro del 1% de la societat que posseeix més del 90% de la riquesa.

El progrés científic: L'enginyeria de software evolutiu, la robotització, les aplicacions de les biotecnologies i les nanotecnologies, el disseny de nous materials, la intel·ligència artificial, van desenvolupant-se acceleradament i proporcionant arguments per imaginar futurs carregats de possibilitats, però, al mateix temps, no tenim garantit que atenguin els interessos de la major part de la població mundial. Compta més el rendiment del capital, el domini del mercat, el benefici immediat; mentre se solen ignorar els costos ambientals, els costos socials o els efectes a llarg termini. Noves realitats, a les quals com l'esquerra nacional que som, hem de tenir una solució per a preservar la justícia social i la llibertat individual i col·lectiva.

Em de treballar per a disposar de molts instruments, que poden convertir aquests reptes en oportunitats, si disposem dels projectes polítics transformadors adequats i de la determinació de fer-los efectius. L'arrencada del segle XXI ha mostrat les dificultats per condicionar, des de la política i des de la preocupació per l'interès general, el model de desenvolupament tecnològic, l'establiment de prioritats en la recerca o la fixació d'objectius per a les seves aplicacions. Hi ha coincidència a destacar que els efectes del canvi tecnològic —especialment

el creuament entre la informàtica, la digitalització, les telecomunicacions i l'audiovisual— han estat un element central del canvi en l'economia, en la política i en la cultura.

Necessitem, doncs una política intel·ligent que s'imposi escoltar la ciència i el coneixement i que, en contrapartida, aconsegueixi que la ciència assumeixi l'agenda de les prioritats polítiques com a referència principal dels seus programes de desenvolupament. Ho necessitem perquè ens ajudi a determinar quina mena de ESTAT volem i podem ser, quin lloc aspirem a tenir en la nova divisió internacional del treball, quina mena de vincles i dependències amb els altres països voldríem tenir, quin model energètic ens convé, quines especialitzacions productives ens permet el territori —comptant que no sempre la tecnologia ens permetrà la reparació dels abusos comesos contra la natura—, com aprofitem col·lectivament i de manera consensuada la diversa composició humana del país, com encarem la nostra posició geoestratègica mediterrània...

3.1.b L'independentisme com a moviment catalitzador

L'independentisme ha ocupat la centralitat política i és el moviment social més ampli i organitzat a la Catalunya d'avui i el projecte de la República ha servit per caracteritzar, canalitzar i precisar els seus objectius polítics. Aquest moviment transversal, plural i inclusiu no està només mogut pels anhels d'alliberament nacional, sinó que ha esdevingut un veritable motor de transformació social, cultural i polític.

L'enfortiment i desplegament d'aquest moviment ha coincidit temporalment amb la crisi econòmica espanyola i internacional, marcades per una pressió extractiva i recentralitzadora de l'Estat espanyol. Aquesta doble vessant del moviment, de alliberament nacional i lluita per la justícia social és l'expressió política més acabada d'una transformació profunda de l'estructura social del país, constatant l'esgotament del projecte del Règim del 78 i les seves traduccions a la Catalunya de la Zona restauració borbònica.

Les noves realitats polítiques i socials a ha anat configurant un nou bloc social de base popular poblat per gentes de tota mena de d'orígens socials i procedències culturals. Disposades amb determinació de disposar de tots els atributs que el concepte ciutadania modern ofereix.

Aquesta un nou bloc social de base popular, complex i divers, connecta amb les inquietuds socials, la vocació innovadora i transformadora del model econòmic i la tradició popular associativa i d'auto-organització que ha caracteritzat la modernitat a Catalunya des dels inicis de la revolució industrial. Aquest conglomerat de base popular ha anat guanyant desimboltura i capacitat organitzativa mentre anava consolidant una cultura política teixida al voltant del dret a l'autodeterminació i una permanent reivindicació de protagonisme polític. Per aquesta via, aquest emergent bloc social, veritable actor principal del moviment independentista, s'ha desconnectat d'aquelles elits econòmiques, polítiques o mediàtiques —que viuen amb evident incomoditat el nou escenari polític català—, i les ha desbordat. Els seus representants més significats en són actors hostils, o hi assisteixen com a incòmodes i escèptics espectadors. El mitificat "Oasis Català" a resultat ser la piscina d'aigua i fang que l'1% utilitzava per faltar les seves prebendes i privilegis i el règim del 78 que les protegia. L'estanc ha quedat en el passat i ara en els moments de canvi social, cultural i polític són les classes populars les que n'han fixat el rumb i els objectius. Ara vivim un d'aquests moments. Per això l'expressió política dels canvis socials profunds que comentem han pres la forma d'una revolta pacífica, civil o democràtica.

3.1.c El canvi d'hegemonies de baix a dalt

Aquesta transformació estructural està produint un desplaçament de l'hegemonia social a Catalunya que busca trobar les expressions polítiques que li permetin establir noves formes de distribució i institucionalització del poder.

L'impuls de la política a Catalunya va de baix a dalt, no de dalt a baix. I aquesta vegada l'empenta democratitzadora té un caràcter més propositiu, més enfocat i més desacomplexat. El distanciament experimentat a Catalunya entre l'establishment —que només té l'Estat espanyol com a referència de poder polític per protegir els seus privilegis— i la nova base social popular s'inscriu en un fenomen més general: la creixent distància observable arreu entre les elits polítiques o econòmiques i el conjunt de la població. Tenim exemples a dins d'altres realitats polítiques pròximes com el 15-M dins del marc polític i cultural espanyol o La nuit debout en el francès, però tots dos han estat víctima de la eferescència i han tingut, de moment, una transcendència política menor i molt localitzada.

Mentre la població ha patit i pateix els efectes concrets d'una severa crisi econòmica, social i institucional, bona part de les elits globals, europees, parisenques, madrilenyes o catalanes continuen instal·lades en una visió abstracta de la realitat que s'entossudeixen a descriure i a interpretar amb argot tecnòcrata. Sovint, aquesta distància i la incapacitat de les esquerres convencionals de superar-la han facilitat l'aparició de nous populismes autoritaris en el estatal, neoliberals en l'econòmic. També, amb perfils propis, a Catalunya i Espanya.

I estem davant d'un canvi decisiu en centenars de milers de consciències, en la percepció elaborada i crítica de quines són les seves referències primordials. Es tracta d'unes preses de posició que no es limiten a una modificació de l'orientació de vot sinó que comporten veritables redefinicions de qui és cadascú. De una nova determinació de les identitats personals i col·lectives a la recerca d'un nou concepte de ciutadania més democràtic, més social, més inclusiu i més garant de la llibertat.

3.1.d Una identitat–projecte basada en la inclusió social i l'autodeterminació

La rotunditat de la desconexió entre la política catalana i la política espanyola també s'explica, però, per l'evolució divergent dels espais polítics catalans i espanyols.

La imposició lenta però constant del nacionalisme espanyol més bel·ligerant amb la diversitat en tot el marc jurídic-polític espanyol, en especial des del 1996 va trencar els dèbils compromisos que el règim del 78 havia adquirit durant la mal anomenada Transició. En els darrers vint anys, l'espanyolisme hegemònic ha anat assumint els postulats d'un nacionalisme autoritari, uniformista, i essencialista.

Aquesta involució a Espanya ha estat contestada a Catalunya amb un obert camí una revolució conceptual al voltant de la autodeterminació i de la mateixa noció de pertinença nacional, que ha perdut el llast del romanticisme essencialista propi dels nacionalismes tradicionals. L'independentisme respon de forma majoritària a l'esquema d'una identitat–projecte. Es tracta d'un projecte inclusiu, no ètnic; d'un projecte que es reconeix inacabat, d'un procés obert; d'un país en construcció permanent. Així doncs, sobre la base de la reivindicació cultural, les tres línies de força més rellevants de la política catalana d'aquest segle XXI són el seu caràcter democràtic (dret a una democràcia activa i el dret d'autodeterminació), el seu caràcter social (projecte col·lectiu i inclusiu) i el seu caràcter transversal (diversitat i

complexitat interna com a punt de partida). El projecte independentista es proposa consolidar un model democràtic sòlid per a un país socialment equilibrat i avançat que esdevingui motor econòmic, polític i cultural del sud d'Europa. Per això la construcció de la República suscita un suport tan ampli.

Com a exemple :un dels aspectes més rellevants d'aquest nou projecte social i polític consisteix a plantejar sobre noves bases la relació entre els diferents territoris de parla catalana. Cal considerar la idea d'uns Països Catalans entesos com una nació d'estats, és a dir, com a repúbliques que s'interrelacionaran des de les respectives sobiranes

L'independentisme d'esquerreres no es proposa la construcció d'un estat-nació amb capacitat de poder actuar com un eventual instrument de dominació en mans d'una minoria. Ben al contrari, es proposa la construcció d'un sistema de poder de baix a dalt —la República— que constitueixi el blindatge institucional dels drets i llibertats de la ciutadania i la garantia del compromís amb la justícia i la igualtat social

Ara el republicanisme independentista es conscient que vivim un temps històric diferent del de l'estat-nació, sota la iniciativa d'uns altres grups socials, i amb un propòsit d'hegemonia i unes prioritats històriques i polítiques radicalment oposades a les seves —de l'estat-nació— formes de dominació social. Per això el moviment per l'autodeterminació i per la República ha pres la forma d'una revolució democràtica. I per això situa la qüestió del model socioeconòmic, la defensa de les llibertats, la justícia social o l'impuls de la qualitat en la participació democràtica al centre de les seves preocupacions. Per no tornar a ser dominats. En conseqüència, cada vegada és més clar que, per comptes de partir de l'economia i la política per pensar el model social i de poder, caldrà partir de la cultura per, arribat el moment, emprar instrumentalment les eines de l'economia i de la política per poder assolir els objectius fixats.

La confrontació d'aquests dos models de societat diferents, ha donat com a fruit una desconexió entre ambdós marcs polítics, ideològics i simbòlics .El resultat és que els marcs interpretatius polítics i socials que resulten versemblants i convincents a la resta de l'Estat són minoritaris a Catalunya; mentre que els marcs que avui tenen sentit per a la societat catalana ja són pràcticament incomprensibles per a l'opinió pública i publicada de la resta de l'Estat.

Però no podem obviar que El nacionalisme espanyol , tot i ser majoritàriament rebutjat pels seus conceptes, idees i imaginari simbòlic a Catalunya; i també degut a al domini audiovisual i telemàtic de l'Estat , manté una minoria d'adeptes , radicalitzats i escorats a l'extrema dreta que intenta exercir de minoria de bloqueig i d'aglutinador de la reacció als canvis socials i polítics proposats pel moviment independentista. Des del pur nazisme a la franquisme sociològic i polític aquesta reacció virulenta i visceral és el principal perill per a la convivència en el nostre país i per al trencament de la cohesió social , al qual aspiren i pregonen impudicament . Per tant aquestes polítiques de confrontació , menyspreu i totalitarisme han de ser aïllades per totes i tots els demòcrates, creant un cordó sanitari i democràtic contra la violència i els violents fins al seu arraconament definitiu tant de les institucions com dels nostres carrers. Davant del feixisme ni un pas enrere.

3.1.e La consolidació d'una majoria social: independència, equitat i democràcia

Els resultats de les eleccions imposades del passat 21-D, obtinguts en les condicions més adverses, indiquen que la nova majoria social que s'ha anat conformant des del 2012 no ha renunciat als seus desitjos de llibertat nacional i transformació social, ja expressats per la ciutadania empoderada el passat primer d'octubre.

Sense oblidar mai la legitimació dels nostres anhels davant del negacionisme estatal; el qual ha impedit reiteradament que podem substanciar aquesta majoria d'una manera civilitzada, lliure de violència, amenaces o persecució judicial sistemàtica hem de seguir treballant, com fins ara, per a que aquesta majoria sigui eixamplada i aprofundida, i segueixi representant l'hegemonia i el lideratge social i polític que és avui.

Dins dels amplis sectors de la societat catalana que han conformat aquesta nova majoria i dels nous moviments socials que inspiren s'hi manifesten, sobretot, tres línies de transformació estretament interrelacionades: el dret d'autodeterminació i l'empoderament ciutadà; el canvi cap a un model econòmic i social que prioritzi els interessos col·lectius, la equitat i la justícia social; i la promoció d'una nova cultura democràtica dotada de mecanismes de participació política efectiva, objectius definits i valors col·lectius.

Aquest és el contingut substancial del nou salt modernitzador que hi ha a l'agenda política i que inspira el projecte republicà: més sobirania, més igualtat social i més qualitat democràtica. Hi ha un clam estès a favor d'un gir de dignitat i d'una urgent operació d'higiene democràtica que permeti recuperar la confiança en una política i una administració pública impol·lutes; acabades d'estrenar.

El caràcter transversal del independentisme, amb el seu l'amplíssim moviment cívic s'ha desplegat durant l'agudització de la crisi econòmica i sistèmica. Fet que ha reforçat un desplaçament de la consciència ciutadana vers la demanda de més i millors polítiques públiques, adoptant posicions progressistes i socialdemòcrates. La inclusió en el nucli mateix de la reivindicació independentista —i en les campanyes dels diferents actors civils i socials— de l'exigència d'una profunda regeneració democràtica i la transformació del sistema econòmic i social, n'és l'expressió tangible. Aquest desplaçament de la consciència dels sectors socials més dinàmics constitueix una gran oportunitat per a les esquerres nacionals. La necessitat de proporcionar una resposta adequada a la demanda de noves formes de participació política interpel·la especialment unes esquerres involucrades en l'actualització general d'idearis i projectes, i en procés de repensar les pròpies estructures organitzatives.

Hem de continuar bastint un republicanisme radicalment democràtic, multitudinari i popular. I amb la feina de tants que ens han precedit, hem anant defensant, protegint i expandint aquell ideal de la nació oberta, rica en la seva diversitat interna i acollidora, en una ciutadania plena i sobirana, i avui es conjuga amb les demandes de transformacions democràtiques de la societat per a poder assolir el veritable estat social. Aquests elements, i sense oblidar a les condicions de la globalització i la seva òbvia repercussió en les nostres realitats, jugaran plegats un paper clau en la construcció d'aquest nou l'estat.

Aquest propòsit necessita d'un lideratge del independentisme d'esquerres en les lluites, defenses i promocions de polítiques públiques en aquests tres motors de transformació política i social. Des de les institucions, des dels carrers i en tots aquells espais i àmbits que requereixin la nostra força per anar solidificant, espai a espai, assoliment de la república.

La ciutadania republicana, lliure i responsable, ha de trobar canals de participació activa en la presa de decisions polítiques, espais de lluites compartides i de creació i construcció social, en tots els àmbits econòmics i socials, més enllà de la delegació i la tria de representants.. La proximitat ja ha deixat de ser una qüestió primordialment territorial per esdevenir, cada vegada més, una qüestió social. I la proximitat exigeix, avui, la plena responsabilitat de les nostres polítiques i el diàleg constant amb tota la ciutadania.

3.2 La Unió Europea, un projecte en construcció

Des dels seus inicis, la construcció de la Unió Europea ha estat un projecte esperançador per crear un espai comú de la ciutadania europea en base als valors democràtics, la prosperitat econòmica, els drets socials, la pau i els drets humans. Tanmateix, en els darrers temps hem pogut constatar fins a quin punt el projecte europeu s'ha estancat i, en conseqüència, s'ha anat consolidant la imatge d'una Europa de club d'estats i del capital, dirigits per un grup de tecnòcrates, preocupats pels seus propis interessos. Una dinàmica que cal revertir.

3.2.a Motius per a l'euro-escepticisme

El projecte d'ampliació i integració europea ha patit en els últims quinze anys contradiccions i obstacles que han derivat en l'afebliment de la idea federal i el retorn a la lògica inter-estatal. Són il·lustració d'aquestes contradiccions, entre altres, les següents:

- La posada en marxa de l'euro com a peça bàsica de la unió va quedar limitada i afeblida per la resistència a dotar-lo de les eines necessàries per complir adequadament amb el rol d'espai monetari i econòmic central i complet(1999–2000).
- El fracàs del projecte de quasi-Constitució europea amb el rebuig en sengles referèndums de països tan rellevants com França i Holanda (2004–2005).
- El procés d'incorporació, accelerat i sense garantir-ne la desitjada convergència amb els 15 estats que ja n'érem membres, del grup de països de l'Europa de l'Est resultant del desmembrament del bloc soviètic que ha acabat generant majors problemes de cohesió interna i, ara també, de qualitat democràtica (2006–2014).
- La feblesa institucional i econòmica d'aquesta Unió Europea massa gran però també massa desigual, amb una distribució competencial incoherent i amb un pressupost del tot insuficient (1% del PIB europeu) per desplegar les polítiques de cohesió i convergència interna que es feien necessàries i urgents.
- La incapacitat per assumir en tant que Unió Europea un rol actiu i positiu en la gestió dels conflictes bèl·lics desfermats sobre tot a l'Orient Mitjà i la consegüent aparició del terrorisme jihadista també a territori europeu, des de Madrid l'any 2004 fins a Barcelona el passat 2017, incloent a tantes ciutats de França, Regne Unit, Itàlia, Alemanya... Una incapacitat que ha acabat generant en un sentiment general d'inseguretat, esdevenint també un clar factor de replegament «nacional» i desconfiança en front a la UE.
- La crisi financera desfermada als EUA el 2007 i convertida immediatament en crisi econòmica europea i mundial va comportar, en coherència amb l'hegemonia liberal-conservadora i servint als interessos dels grans poders econòmics i financers, una profunda

crisi social, un greu retrocés en els sistemes de protecció social i una acceleració en la tendència a la concentració de la riquesa i l'augment de les desigualtats, en el que s'ha optat per un rescat dels bancs i no de les persones.

Són tots aquests factors i els efectes negatius de tot tipus que se'n deriven els que han dut a l'aparició i al creixement de l'euro-escepticisme, l'anti-europeisme, la xenofòbia i les actituds explícitament contraries a l'acollida de refugiats i immigrants de totes les procedències. Les conseqüències polítiques i econòmiques de tot plegat que anem registrant

en els últims anys són abundants i de greu repercussió:

- El rescat financer dels països del sud d'Europa amb l'especial gravetat del cas de Grècia.
- La crisi del les persones refugiades amb el tancament de fronteres, els acords vergonyants amb Turquia, primer, i Líbia, després, per exercir la funció de control i contenció de l'arribada de nous ciutadans que fugien del conflicte de Síria i, cada cop més, de l'Àfrica subsahariana o del Sud-est asiàtic.
- El Brèxit, primera gran crisi i evidència de fracàs significatiu en el procés d'integració europea. en el que un dels grans estats membres, sobre la base de crítiques legítimes al funcionament de les institucions europees, decideix per voluntat popular «recuperar el control» i retornar a la seva tradicional aliança amb els EUA sense renunciar a un tracte d'avantatge en les seves relacions amb la UE.
- L'evolució cap a règims autoritaris, nacionalistes i xenòfobs de països tant rellevants com Polònia, Hongria i, en menor mesura, Romania, Bulgària, Eslovènia...

3.2.b Malgrat tot, més Europa

Tot i les circumstàncies, cal deixar clar una constatació: sense la incorporació d'Espanya a la Unió Europea el 1986, el conflicte entre Catalunya i l'Estat espanyol no s'hauria pogut plantejar en els termes i amb les formes que hem realitzat en la darrera etapa. De fet i de dret, la pertinença europea ens situa en circumstàncies ben diferenciades i positives, especialment si les comparem amb les que eren vigents abans de la integració. Al menys en tres aspectes rellevants:

- El marc institucional i legislatiu dels tractats europeus ens ofereix, malgrat els incompliments i les contradiccions internes que segueixen produint-se a l'Estat espanyol, un marc regulatori obert i més favorable als interessos econòmics i socials de la ciutadania catalana.
- L'evolució de l'economia catalana, en el sentit de substituir la dependència del mercat espanyol per una creixent presència als mercats europeus i mundials, ha acabat sent un factor decisiu per una primera i pre-política emancipació catalana. En efecte, l'entrada a la Unió Europea ha tingut com a conseqüència la progressiva desaparició d'un vell i conegut pacte no escrit però vigent durant llargs anys i mútuament respectat entre les elits catalanes i l'Estat espanyol: el de l'equilibri de magnituds econòmiques entre el dèficit fiscal de Catalunya envers l'Estat i el superàvit comercial obtingut per les empreses catalanes en el mercat espanyol.
- En l'escenari obert pel conflicte català, pren un valor determinant el conjunt de regulacions europees que actuen en l'àmbit dels drets fonamentals, tant siguin els polítics i personals com els de les llibertats d'expressió i de persecució pacífica d'objectius defensats democràticament. És aquest marc de principis i valors establerts el que ens permet esperar una més explícita

protecció judicial europea front a l'arbitrarietat i la intervenció descarada del sistema judicial des del poder executiu espanyol.

Aquests factors d'entorn europeu els hem de valorar com netament favorables als nostres objectius. En canvi, podem també identificar en sentit contrari alguns elements que, en bona mesura, expliquen les posicions públiques de determinats responsables i institucions europees en relació al conflicte obert entre Catalunya i l'Estat espanyol.

3.2.c Una proposta catalana per a Europa

La Unió Europea al llarg d'aquest període crític s'ha decantat cap el que hem anomenat Club d'Estats, un grup de països lligats tant per la competència entre ells com per un cert compromís de socors mutu, sota el control i última decisió dels grans estats fundadors, Alemanya i, ara també, França. És en aquest context que els casos de Catalunya

i Escòcia obren una línia de reflexió i proposta política per un nou període de reforma i transformació europea. És a dir, des de Catalunya i en paral·lel amb la imprescindible internacionalització del conflicte amb l'Estat, especialment en l'àmbit judicial, hem de definir i treballar la nostra proposta per Europa.

Cal deixar clar el nostre punt de vista explícitament pro-europeu, el nostre compromís amb la seva construcció institucional compartida, el creixement sostenible i la persecució comuna dels objectius que la van fer néixer: pau, equitat, progrés social, llibertat i de cooperació amb la resta del món. En aquest sentit, hem d'elaborar una proposta que comenci per identificar les grans qüestions d'abast europeu pendents de decisió o nova consideració, per entrar immediatament després en la construcció dels instruments d'acció política corresponents, necessàriament també d'àmbit europeu.

Entre les qüestions que avui són al nucli central de decisió del conjunt de les institucions europees podem identificar les següents:

— La definició de sobirania compartida i la seva plasmació en els Tractats: superació de l'actual bloqueig de la Unió per part dels Estats, per la via d'aplicació conseqüent del principi de subsidiarietat, incloent la definició de les competències i facultats que han d'enfortir l'Europa federal però també amb l'esforç de retorn i confiança als àmbits regionals i locals de bona part del que avui forma part de l'excés regulatori acumulat des del que s'ha anomenat la «tecnocràcia de Brussel·les».

— L'establiment d'una nova regulació global sobre el dret d'autodeterminació a l'interior de la Unió Europea i els criteris i requisits mínims que haurien de ser exigibles als eventuais processos d'ampliació interna, traslladant a les institucions europees, amb el Parlament en primer terme, el debat obert en els àmbits acadèmics que treballen les

qüestions de caràcter constitucional.

— La reforma dels desequilibris actuals entre les institucions que componen la Unió Europea, amb l'apoderament del Parlament i l'avenç cap a un genuí espai democràtic europeu, modificant la Llei Electoral i facilitant el contrast entre llistes i propostes polítiques d'abast plenament europeu.

— Completar la construcció d'una genuïna Unió Econòmica, i no només monetària, amb plena responsabilitat federal per les polítiques de creixement, convergència interna, reducció de

disparitats, inversions públiques, garanties i mínims obligats per el manteniment de la cohesió social.

- Creixement del pressupost de la Unió Europea fins al menys el 5 o 7 % del PIB europeu en un termini raonable de com a màxim 10 anys (recordem que el govern federal dels EUA gestiona quasi el 20% del seu PIB).
- Establiment d'una fiscalitat europea capaç d'actuar en peu d'igualtat amb la realitat empresarial de les grans corporacions presents arreu del territori europeu i mundial, tot cercant els acords i regulacions globals que permetin abordar seriosament l'actual elusió fiscal a gran escala, (més de 100.000 milions d'euros any) i acabar amb la competència inter-estats a la baixa (Irlanda, Luxemburg, Holanda...) en perjudici del conjunt de ciutadans europeus.
- Harmonització d'un marc de relacions laborals europeus que estableixi uns estàndars mínims i protegeixi els drets de les persones treballadores a tota la Unió.
- Dur a les últimes conseqüències el criteri de sostenibilitat en l'ús dels recursos naturals amb la Transició Energètica basada en els acords sobre el canvi climàtic obtinguts en la darrera Cimera de París però que serà necessari ampliar i aprofundir.
- Definir les institucions adequades per ser presents en tant que Unió Europea en els grans escenaris de decisió mundial sobre les qüestions de seguretat, defensa, lluita anti-terrorista, acords comercials, lliure moviment de persones, criteris d'acollida de refugiats...

En resum, Catalunya i els diversos territoris dels Països Catalans no podran reeixir en el seu objectiu d'emancipació sense la presència i la intervenció de la Unió Europea i d'altres instàncies internacionals, però això exigeix de nosaltres la implicació positiva en el seu devenir i la plena responsabilitat en la resposta a les grans qüestions que té plantejades.

Volem tota la sobirania possible per, precisament, poder-la compartir amb els pobles i les institucions europees a les que, des de sempre, hem volgut pertànyer. Europa és també, en bona mesura, «l'Estat» del que ara, sota la dominació de l'Estat espanyol, no podem fruir plenament, en tant que protecció, acompanyament, sobirania compartida i responsabilitat plenament assumida.

3.3 Emprendre l'acció exterior

La Unió Europea es troba en un moment crític per la seva manca de valentia per fer front als grans reptes actuals. No ha sabut evolucionar per consolidar un projecte que tenia expectatives de superar els seus objectius primaris de portar la pau després de la tràgica Segona Guerra Mundial. L'avenç cap a una integració econòmica que, sense dubte, ha portat un benestar econòmic inèdit a una gran part dels habitants del continent, entre ells catalans i catalanes, va crear il·lusions de construir l'Europa dels pobles i l'Europa social. Però, en aquesta direcció no s'avança per interessos dels Estats i de poders fàctics que veuen els seus privilegis en perill.

Ens trobem davant l'hora de la veritat i com a protagonistes del projecte europeu volem reaccionar. De fet, els darrers anys s'han donat passos cap a una direcció que no ens agrada, i per aquest motiu, hem vist créixer l'anti-europeisme en molts països. Creiem però, que fora del projecte europeu, les incerteses son encara més grans, i l'aïllacionisme no és una alternativa per nacions petites com la nostra en un món, ja inevitablement globalitzat. Volem seguir contribuint per avançar cap a una integració d'un espai europeu que permeti unes

institucions plenament democràtiques i representatives de les aspiracions de la ciutadania. Volem que la UE sigui el garant dels drets civils de tota la ciutadania, en especial, en aquests moments que ens afecta plenament, i que veiem que els estats membres han renunciat a aquest paper. Hem de continuar sent capdavaners en la promoció i defensa dels drets humans que s'han de practicar i no predicar. Hem de donar resposta la crisi dels refugiats i de les migracions que no s'aturaran, per poder superar la pèssima gestió que els darrers anys estem presenciant. No ens volem sentir impotents, volem assumir la responsabilitat que ens pertoca de les seves causes, i contribuir solidàriament a la resolució de les seves conseqüències.

3.3.a. Vocació europea del projecte independentista.

El projecte republicà és un projecte que sempre ha treballat per contribuir a l'Europa que volem, l'Europa que aprofundeix en la democràcia i el progrés per construir una societat més justa, més pròspera, més solidària, i més respectuosa en la diversitat. El projecte republicà, és un projecte modern que treballa per una societat oberta i integrada en el continent europeu, on tenim uns estrets lligams que volem aprofundir. El projecte republicà vol deixar enrere un projecte monàrquic que només està satisfet amb Europa quan aquest fet li reporta beneficis, i fins i tot, li soluciona problemes d'altra forma impossibles de superar. En canvi, aquest projecte que deixem enrere, no té voluntat real de contribuir a l'Europa que volem. Nosaltres, volem participar activament de la construcció d'Europa, i la manera més coherent de fer-ho és començar pel nostre propi país, sinó com assolirem l'Europa que volem? Per tots aquests motius, el nostre projecte no és també europeista, sinó que som part de l'essència del projecte europeu.

3.3..b La veu catalana al món

Necessitem veu pròpia per projectar-nos a la UE i al món. Ningú mai podrà representar-nos tan bé com nosaltres mateixos. Sovint, ens veiem obligats a explicar aspectes desconeguts de la realitat catalana. Son el fruit de la insuficient veu pròpia que hem tingut, i actualment hem de combatre veus molt poderoses que volen transmetre una imatge de Catalunya allunyada de la realitat, volgudament esbiaixada, tergiversada i negativa. De fet, l'experiència ens demostra constantment que quan ens podem projectar al món sense intermediaris, els nostres interlocutors s'adonen que la seva concepció prèvia era una altra. És absolutament fonamental, tenir una veu pròpia al món i prou potent per a que ens escoltin, ens comprenguin i, llavors, respectin el projecte republicà.

Volem potenciar els instruments d'acció exterior del Govern en els àmbits econòmic, empresarial, cultural, de cooperació al desenvolupament, etc., i recuperar les institucions d'acció exterior que el 155 ha clausurat il·legítimament i anti-democràticament. Hem de reforçar els llaços amb la diàspora catalana al món, aprofitar l'altaveu de les persones a

l'exili i promoure la contribució de la societat catalana en la lluita per superar els grans reptes globals del nostre temps en tant que societat compromesa, solidària i responsable. Sinó, serem invisibles a la resta del món.